

Мирослава Захарчук,
здобувачка ОПП «Політологія»
історичного факультету
Житомирського державного університету імені Івана Франка

ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В СИСТЕМІ СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Тема міжнародних відносин у сучасних умовах відзначається складністю та динамічністю й включає політичні, економічні, військові та культурні аспекти. Серед ключових проблем зазначеної теми можемо виокремити конфлікти та співпрацю між державами, а також вплив глобалізаційних процесів на відносини на міжнародній арені. Особливо актуальними в сучасних умовах є підвищення геополітичної напруги, економічні й торговельні зміни, а також виклики у сфері кібербезпеки та кліматичні зміни. Разом з тим, важливо підкреслити важливість міжнародного співробітництва та дипломатії для забезпечення стабільності та миру у світі.

Останнім часом у міжнародних відносинах спостерігаються декілька ключових тенденцій, серед яких:

- зростання глобалізації обумовлює збільшення взаємозалежності між країнами;
- роль міжнародних організацій і міждержавних угод стає все більш важливою для вирішення глобальних проблем;
- питання кліматичних змін стають все більш актуальними в контексті міжнародних відносин;
- зростає увага до питань кібербезпеки й кібер війни.

Варто зазначити, що сучасні тенденції розвитку міжнародних відносин включають загострення конфліктів у світі, зростання впливу неурядових акторів, збільшення обсягів міжнародної торгівлі та міжнародних договорів,

розширення діяльності міжнародних організацій, а також зміну парадигм у міжнародних відносинах, таких як зміна ролі США у світі та зміцнення позиції Китаю. Відносини США і Китаю змінилися під час всесвітньої пандемії Covid-19. Попри те, що пандемія не має прямого впливу на зміну світу, вона прискорює зміни, які відбуваються в ньому. Свідченням зазначеного є дії Пентагону, який скористався пандемією як важелем щодо вимагання додаткових витрат для протидії військовим силам Китаю [1]. Динаміку відносин між державами-суперниками розглядали як можливу передумову Другої Холодної Війни. Проте події в Україні лютого 2022 року обумовили перегляд стратегій міжнародних відносин.

Від початку повномасштабного вторгнення Україна прагне забезпечити безпеку та суверенітет, розширюючи співпрацю з міжнародними організаціями та європейськими державами. Діяльність України щодо політики в системі сучасних міжнародних відносин акцентується на кількох ключових позиціях, а саме:

– Україна співпрацює з європейськими країнами та іншими державами, щоб зміцнити своє місце на світовій арені та розвивати економіку. Зокрема, Україна підтримує співпрацю з Європейським Союзом та НАТО;

– Україна бере активну участь у міжнародних ініціативах та програмах, спрямованих на захист від втручань країни-окупанта та деокупацію територій, відновлення інфраструктури, боротьбу з кліматичними змінами, боротьбу зі світовими проблемами та підтримку міжнародної безпеки.

Зазначені та інші аспекти впливають на зовнішню політику України й допомагають їй залишатися активним гравцем на міжнародній арені.

Введення воєнного стану мало значний вплив на політику України в межах сучасних міжнародних відносин. Зокрема це може призвело до обмеження певних громадянських свобод, посилення стеження та більш централізованого процесу прийняття рішень урядом. Крім того, продовження дії воєнного стану може погіршити відносини України з

іншими країнами, особливо якщо є занепокоєння порушенням прав людини чи агресивними військовими діями. Загалом оголошення воєнного стану в Україні може мати далекосяжні наслідки як для внутрішньої, так і для міжнародної політики.

Запровадження воєнного стану в Україні відобразилося на її міжнародних відносинах та дипломатії. Під час воєнного стану український уряд може мати розширені повноваження щодо обмеження певних прав і свобод в інтересах національної безпеки. Це може вплинути на те, як Україну сприймають інші країни та міжнародні організації. Крім того, оголошення воєнного стану може призвести до посилення напруженості у відносинах із сусідніми країнами та може потенційно порушити дипломатичні зусилля та міжнародні угоди. Для України важливо ретельно орієнтуватися у своїх зовнішніх відносинах у періоди воєнного стану, щоб підтримувати стабільність і уникати подальших конфліктів.

Аналіз сучасних тенденцій розвитку міжнародних відносин дозволив констатувати зростання кібер загроз, зміну ролі держав у світовій політиці, поглиблення міжнародного співробітництва у сферах безпеки, миру, екології та торгівлі. Також спостерігається зростання популярності міжнародних організацій та розвиток міжнародного права як інструменту регулювання міждержавних відносин, що буде предметом наших майбутніх наукових розвідок.

Список використаних джерел

1. Tellis A. J. Carnegie Endowment for International Peace. Balancing without Containment: an American strategy for managing China. 2014. URL: https://carnegieendowment.org/files/balancing_without_containment.pdf